

Oponentský posudek diplomové práce JOSEFA HAVLANA AUGUST A TEREZA SEDLÁČKOVI: EDICE KORESPONDENCE

Předložená diplomová práce, jejíž jádro tvoří vzájemná korespondence Augusta Sedláčka s jeho druhou manželkou Terezou rozenou Barcalovou z let 1916–1925, nepochybně představuje zajímavý příspěvek nejen k poznání sklonku života velkého jihočeského historika, ale také k poměrům v menšinovém školství na Mostecku, kde Sedláčkova pozdější choť působila jako učitelka, a samozřejmě i života v poválečném Písku, kde po sňatku manželé žili.

Celému vydanému souboru předchází několik kapitol, které v přiměřeném rozsahu uvádějí čtenáře do problematiky. Na počátku autor shrnul osudy Sedláčkovy pozůstalosti, rozdělené do dvou částí uložených v Historickém ústavu AV ČR a ve Státním okresním archivu Písek. Vydávaná korespondence spolu s ostatními písemnostmi soukromého charakteru je uložena v písecké části fondu, nicméně autor je dobře obeznámen i s tou částí osobního fondu (poněkud nenáležitě užívá autor zastaralého termínu „pozůstalost“), která je v Historickém ústavu a dokonce v ní objevil (na rubu listu od Cyrila Merhouta) ještě jeden Terezin dopis. Za lehce zavádějící považuji poznámku, že „menší počet Sedláčkových dopisů je též např. v LA PNP“ – tady se totiž nacházejí ve fondech jiných původců a netvoří zvláštní celek. Tímto způsobem bychom jistě našli jednotlivé Sedláčkovy dopisy i jinde.

Následuje stručný životopis obou protagonistů vydané korespondence a stručná charakteristika jejich společného života podle toho, jak se odráží v dopisech. V další kapitole najdeme zhodnocení dosavadní literatury o Sedláčkovi a zejména dosud vydané korespondence a paměti. Na to navazuje zpráva o dalších pramenech, které autor použil k objasnění potřebných souvislostí, ať už šlo o životní peripetie, vnější události či identifikaci osob v korespondenci zmíněných. Dlužno zdůraznit, že v tomto směru odvedl Josef Havlan neobyčejně svědomitou a v podstatě vyčerpávající práci, dobře se zorientoval v příslušných archivních fondech (SOkA Tábor, NA Praha, další písecké fondy) a mohl takto, především v poznámkovém aparátu k edici, správně dešifrovat téměř všechny zmínky a jména. Upozorňuji pouze na nesprávné ztotožnění křestního jména Sedláčkovy choti se sv. Terezií z Lisieux (s. 66), která v době jejího narození ještě byla naživu (ostatně sám Sedláček se o jejím svatořečení zmiňuje až na pohlednici z r. 1925!). Jmeniny Terezie Sedláčkové ovšem připadaly na 15.10., což byl ale svátek sv. Terezie z Ávily.

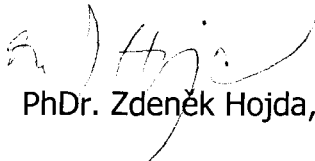
V další kapitole najdeme popis, charakteristiku a stručné vyhodnocení vydávaného souboru dopisů. Tato část práce je rozsahem přiměřená vydávanému materiálu, obsahuje všechny potřebné informace a je psána střízlivým, věcným slohem, aniž by se dal autor unést jakýmkoli krasořečněním, k němuž by mohly komentáře k dopisům svádět. Jen občas, ale opravdu vzácně, se autor vyjádří nepřesně, jako na s. 28, kde konstatuje, že Sedláček občas „neuvádí pomocná slovesa“ – má být VYNECHÁVÁ pomocná slovesa.

Pokud jde o ediční zásady, není jim v zásadě co vytknout. Rozhodně schvaluji pietnější autorův přístup s maximálním zachováním vyjadřovacích zvláštností obou korespondentů a s minimálními úpravami hlavně v interpunkci a při užití velkých písmen. Upozorňuji ovšem na nepřesné vyjádření na s. 30, kde editor mluví o

„odstranění gramatických nepřesností“, zatímco ve skutečnosti odstraňuje PRAVOPISNÉ (ortografické) nepřesnosti, a podobně na s. 33, kde zbytečně krkolomně podotýká, že další Sedláčkova korespondence zůstává „editorsky nezpracována“, když by stačilo povědět, že je zatím NEVYDÁNA. Ale to jsou marginálie. Za naznačenými edičními zásadami autor stojí a je třeba říci, že postupoval opravdu důsledně a pečlivě. Jedinou drobnou výhradu mám snad jen k užívání editorských vykřičníků [!], které občas (ale opravdu jen občas) umísťuje tam, kde by být nemusely – např. u obvyklých hovorových tvarů („ve vozích“, „oni nechtí“, „zovou“, „pořáde“, „netrajdá“) nebo u slov, na jejichž zachování v této podobě předtím sám výslovně upozornil („Litvinov“), a naopak je nedává tam, kde jde o evidentní vybočení z normy (mně/mne v dat. sg. nebo nenáležitě akuzativy přivlast. zájmena jako „odpuste mojí otázku“ v Terezině dopisu č. 3).

Shrnuto a podtrženo, Josef Havlan předkládá vzornou edici více než stovky dopisů s precizním poznámkovým aparátem a úvodní statí, jež obsahuje všechny potřebné informace a nevykračuje z proporcí. Ke zmíněným drobným chybičkám bych dodal ještě poněkud svérázný způsob citování literatury (zkrácené křestní jméno za příjmením a „in“ bez dvojtečky, zřejmě podle vzor anglofonních textů) a také nadužívání slova „editovaný“ (gramaticky nic proti němu – je celkem správně odvozené od lat. supina „editum“, občas bych ho ale nahradil termínem „vydaný“ nebo „vydávaný“). To jsou však opět jen malé pihy na krásě užitečné edice, jejíž pokračování třeba v podobě vydané korespondence se Sedláčkovou první chotí Ernestinou by bylo pro srovnání velmi zajímavé. Práci navrhuji hodnotit jako „výbornou“.

V Praze 27. května 2007

PhDr. Zdeněk Hojda, CSc.